

VARFÖR HÖGRE SKATT PÅ ARBETE? Varken Pär Nuder, Fredrik Reinfeldt eller Lars Leijonborg vill ta bort värnskatten. I det läget framstår det som radikalt att slå vakt om högst 50 procents marginals katt, skriver Sacos **Anna Ekström** och **Mikael Halápi** och förordar ett nytt mål i skattepolitiken.

Fler som betalar är bättre

Skattedebattens vågor börjar gå höga. Göran Persson funderar högt över var smärtgränsen för svenska folket går. Pär Nuder föreslår att "värnskatten" ska vara kvar men byta namn till vårdskatt och kanske höjas.

Men Pär Nuder är inte den enda värnskattekramaren i debatten. Fredrik Reinfeldt har låtit meddela att slopad "värnskatt" står långt ned på partiets prioriteringslista. Lars Leijonborg nöjer sig numera med ett skattestopp.

I det läget framstår det som fram-synt och radikalt att – som Saco – hävda skattereformens principer om högst 50 procent i marginalskatt och att högst 15 procent av inkomstagarna ska betala statlig skatt.

I dag är den högsta marginals katten över 57 procent. Om kommunal-skatten höjs ytterligare framöver kommer den högsta marginals katten snart att gå igenom 60-procentsvallen.

Målsättningen att högst 15 procent av inkomstagarna ska betala statlig skatt har, ironiskt nog, bara nåtts ett enda år – 1995.

Ett ständigt skruvande (över 250 förändringar sedan 1990/91) i skattesystemet har resulterat i ett akrobatiskt grundavdrag och tio marginalskatteskipt.

De framtida demografiska och finansiella utmaningarna är väl beskrivna, inte minst i senaste lång-

Ett ständigt skruvande i skattesystemet har resulterat i ett akrobatiskt grundavdrag och tio marginalskatteskipt.

Anna Ekström och **Mikael Halápi** ordförande respektive utredare i Saco

tidsutredningen. I korthet: allt färre ska försörja allt fler, allt mer.

Det finns i huvudsak två vägar: ökat arbetsutbud och ökad produktivitet. Låt oss börja med arbetsutbudet.

Ett ökat arbetsutbud kan åstadkommas genom att de som har ett arbete arbetar mer och att de som inte har arbete börjar arbeta. Vi tror att det krävs förbättrade drivkrafter för arbete; det ska helt enkelt löna sig mer att arbeta jämfört med att inte arbeta.

Det kanske inte är så konstigt att arbetsutbudet sviktar när det för vissa grupper lönar det sig mycket dåligt att öka sitt arbetsutbud, eller över huvud taget att arbeta.

Visserligen har margineffekterna minskat de senaste åren, men den genomsnittliga margineffekten är i dag högre än när skattereformen genomfördes 1990/91.

Frågan är om det inte krävs ett nytt disciplinerande mål (exempelvis för en högsta andel av inkomst-

tagarna med margineffekter över 50 procent), som regering och riksdag skulle tvingas ta hänsyn till vid utformningen av skatte-, transfereerings- och avgiftssystemen.

Men också när det gäller produktiviteten spelar inkomstskatterna en viktig roll.

Om Pär Nuder vill hitta ett nytt namn på värnskatten, så är utbildningsskatt mycket mer passande än vårdskatt. Utbildning är en genväg till ökad produktivitet, men belönas dåligt i Sverige.

Att vi har västvärldens lägsta avkastning på utbildning beror inte bara på att våra arbetsgivare betalar sämre än grannländernas utan också på den höga skatten och den höga marginalskatten.

Arbete är en trögriplig skattebas jämfört med kapital. Ibland tas detta faktum som intäkt för att det både går och är lämpligt att beskatta arbete hårt. Ökad internationalisering ökar emellertid risken för höga marginalskatter på arbete jämfört med våra konkurrentländer.

Skattesystemet måste bidra till – inte förhindra – att Sverige blir ett attraktivt land att stanna i, komma tillbaka till och flytta till. Att höja skatten på arbete ökar inte arbetsutbudet, tvärtom.

Höga marginalskatter motverkar ett ökat arbetsutbud och minskar avkastningen på utbildning. Skattebasen för arbete bör inte kramas ur till sista droppen, utan i stället vårdas och utvecklas genom fler skattebetalare.

Under senare tid har debattörer fört fram platt skatt som lösningen på Sveriges tillväxtproblem. Platt skatt förespråkas inte av något parti som finns i eller kan tänkas komma in i riksdagen.

Skiljelinjen i svensk skattedebatt går inte mellan å ena sidan höjd skatt och å andra sidan platt skatt.

Den går mellan dem som vill se ett skattesystem som uppmuntrar arbete och utbildning och dem som tycker att det inte gör något om skatten på arbete och utbildning höjs år för år.

ANNA EKSTRÖM

ordförande Saco

MIKAEL HALÁPI

skattepolitisk utredare Saco

SvD.se

Diskutera artikeln

• svd.se/brannpunkt

Inlägg

Skamligt ta av biståndspengar

Häromveckan aviserades att regeringens utredare Jan Bergqvist vill flytta ytterligare 30 Sida-tjänster till Gotland utöver den Sidaenhet med 20 tjänster som beklagligt nog redan planeras där.

Biståndsmyndigheten Sida är det senaste offret i socialdemokratiens utflyttningskarusell som både slösats med skattepengar och använder dem till fel ändamål.

Birgitta Ohlsson

Totalt kommer Sida-flytten att kosta 22 miljoner kronor. Dessa pengar tas ur biståndsanslaget, som riksdagen beslutat ska inrikta sig på att bekämpa fattigdom och främja demokrati i fattiga länder – inte satsas på svenskt jobbskapande eller regionalpolitiska åtgärder.

Dessa 22 miljoner kronor skulle i stället kunna användas till följande:

- 550 000 filter
- 220 000 människor skulle kunna få matpaket som räcker en månad
- 22 000 tält som vardera rymmer en familj på fem personer
- Otaliga demokrati-projekt i diktaturstater med mera

Det är skamligt att den socialdemokratiske regeringen åter missbrukar svenskt bistånd för att täcka över sin egen misslyckade jobb- och regionalpolitik.

Svenskt bistånd ska gå till att bygga upp demokrati, främja respekt för mänskliga rättigheter och därmed minska den globala fattigdomen – inte vara en socialdemokratisk arbetsmarknadsåtgärd.

BIRGITTA OHLSSON

riksdagsledamot
biståndstalesman (fp)

INLÄGG | EU och ockuperad mark

Köp inte tjusig villa i turiska Cypern

Det mytomspunna och exotiska Cypern där kärleks gudinnan Afrodite en gång steg upp ur havet, och Kyrenia, denna otroligt vackra stad alldeles invid foten av det mäktiga Kyreniamassivet, invaderas nu av penningstinna fastighetsköpare som trånar efter fashionabla villor.

Men man kan råka illa ut om man köper fastighet i denna Nordcyperns Turkiska Republik, som är erkänd endast av ockupationsmakten Turkiet.

Cypern har nämligen ett fastighetsregister där man kan se vilka grekcyprioter som är lagfarna ägare till de fastigheter på norra Cypern som exproprierades av den turkcypriotiska administrationen under skydd av turkiska armén efter invasionen 1974.

I den grekcypriotiska delen står de turkcypriotiska fastigheterna under inrikesministeriets administration och får inte säljas.

I den lilla byn Karmi, i närheten av Kyrenia på norra Cypern, säljs ändå grekcypriotiska fastigheter. Mest till engelsmän, men även till svenskar.

I ett internationellt uppmärksammat domstolsfall (The Observer 20/2) har ett engelskt par, Linda och David Orams, av en cypriotisk domstol nyligen blivit ålagda att riva en nybyggd villa i mångmiljonklassen och återlämna marken till den grekcypriotiske arkitekten Meletis Apostolidis.

Det är inte säkert att paret kommer att åtlyda domen då Cypern inte kan inte tvinga dem att riva eftersom deras fastighet skyddas av den turkiska ockupationsarmén. Men Cypern är medlem i EU och ett domstolsutslag i ett EU-land gäller i hela EU.

Om inte det engelska paret frivilligt river fastigheten kommer en domstol i England att kunna utmäta parets tillgångar och fastigheter där för att kompensera den lagfarne grekcypriotiske ägaren.

Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter tillskriver helt, i en dom, de vid den turkiska invasionen 1974 fördrivna grekcyprioterna rätten till den egendom de då blev fördrivna ifrån.

Grekcyprioterna förkastade med stor majoritet FN:s generalsekrete-

Den så kallade gröna linjen vid gränsövergången i Nicosia. FOTO: JUREK HOLZER

rare Kofi Annans plan för återförening av Cypern.

Detta berodde främst på den turkiska bosättningspolitiken, men också på det faktum att den övergripande planlösningen var en av USA och Storbritannien utformad konstruktion som inte framförhandlades tillsammans med öborna.

Viktigast nu är att EU agerar kraftfullt mot Turkiets illegala bosättningspolitik på norra Cypern

och för att de turkiska ockupations-trupperna ska dras bort.

Därefter kan grek- och turkcypriotiska säkerhetsstyrkor, i samarbete med EU-styrkor och under överinseende av FN-observatörer, stå för säkerheten i ett återförenat Cypern.

GÖRAN JOHANSSON (S)

internationell ledamot i Gävleborgs partidistrikt

tjänstgjorde i FN-organet UNFICYP 1967-68

SvD.se

Hitta de senaste Brännpunktsartiklarna
• svd.se/brannpunkt